

Sygn. akt I ACz 606/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz
------------------------	---------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. M.**

przeciwko **J. M.**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia **powódki**

od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12 czerwca 2013r., sygn. akt I C 727/13

p o s t a n a w i a:

I. z m i e n i ć zaskarżone postanowienie w pkt. I tylko o tyle, że zwolnić powódkę od opłaty sądowej od pozwu w kwocie ponad 500 zł (pięćset złotych)

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASDNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zwolnił powódkę od obowiązku uiszczenia 1/2 części opłaty sądowej od pozwu, oddalając wniosek w pozostałej części.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, iż w przedmiotowej sprawie opłata od pozwu wynosi 5.250 zł, którą to opłatę powódka nie jest w stanie uiścić ze źródeł swojego dochodu. W związku z tym, iż powódka jak i jej mąż posiadają jednak stałe dochody, Sąd uznał, iż będzie ona w stanie uiścić 1/2 części opłaty od pozwu w kwocie 2.625 zł bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia jej w całości z kosztów sądowych.

Skarżąca podniosła, że jest w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej bezskuteczną egzekucją jej wierzytelności w stosunku do dłużnika W. M.. Z uwagi na poręczenie kredytu niniejszemu dłużnikowi, spłaca za niego raty kredytowe w wysokości ok. 4.500 zł miesięcznie. W tym celu ona i jej mąż oraz córka zaciągnęli kredyt hipoteczny w wysokości 50.000 zł by móc spłacić dług. Pomimo posiadania stałych źródeł dochodu, nie jest w stanie poczynić oszczędności by móc przygotować się finansowo do niniejszego procesu. Na jej utrzymaniu pozostaje także syn. Ponosi także wydatki na leczenie męża.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powódki zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zwolnienie od obowiązku ponoszenia opłat sądowych stanowi wyjątek od zasady ponoszenia tych kosztów i przysługuje ono osobom, które nie są w stanie ich ponieść bez uszczerbku w utrzymaniu koniecznym dla siebie i rodziny. Oceny przesłanek zastosowania art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie można dokonywać w oderwaniu od celu tego przepisu. Ma on, w interesie społecznym, umożliwić ubogiej stronie obronę jej słusznych praw i stanowi w istocie formę pomocy socjalnej udzielanej przez Skarb Państwa.

Jednakże dla udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych podstawowe znaczenie ma także ocena ochrony jakiego prawa dochodzi strona ubiegająca się o zwolnienie.

W przedmiotowej sprawie powódka domaga się zwolnienia od kosztów sądowych w całości w sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną.

Należy jednak zauważyć, iż na obecnym etapie postępowania powódkę obciąża jedynie obowiązek uiszczenia opłaty sądowej od pozwu, która wynosi 5.250 zł. Z tych też względów na tym etapie postępowania nie są znane dalsze jego koszty, które mogą w ogóle nie powstać i wobec tego zwolnienie od obowiązku ich ponoszenia należy uznać za przedwczesne.

Podstawą oceny sytuacji majątkowej i rodzinnej powódki stanowiło jej oświadczenie oraz przedłożone przez nią dokumenty, z których wynikało, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z mężem oraz synem. Razem z mężem utrzymują się z wynagrodzeń za pracę. Zaciągnęli oni razem z córką kredyt hipoteczny by móc spłacić zobowiązania wynikające z poręczenia kredytu dłużnikowi W. M.. Egzekucja prowadzona przeciwko niniejszemu dłużnikowi okazała się bezskuteczna. Dłużnik ten zobowiązany jest na mocy prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 3 marca 2010r. do zapłaty na jej rzecz kwoty 105.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Biorąc zatem pod uwagę wyżej przytoczone okoliczności dotyczące sytuacji materialnej i rodzinnej powódki oraz charakter dochodzonego roszczenia nie można zgodzić się z poglądem Sądu Okręgowego, że ma ona środki finansowe na uiszczenie 1/2 części opłaty sądowej od pozwu.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu Apelacyjnego, zasadnym jest zwolnienie powódki od opłaty sądowej od pozwu w kwocie ponad 500 zł, która nie spowoduje uszczerbku w utrzymaniu koniecznym jej oraz rodziny.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, takie rozstrzygnięcie jest adekwatne do aktualnej sytuacji majątkowej i rodzinnej powódki i uwzględnia wszystkie przesłanki, o których mowa jest w art. 101 u.k.s.c., odnosząc je w sposób właściwy do realiów przedmiotowej sprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł, jak w pkt. I sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., natomiast w pozostałej części zażalenie oddalił w myśl art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. (pkt. II sentencji).